

Augustdorfu atradām kā ciematu ar vairāk kā 60 barakām starp priedēm. Tās bija liela vairuma koka — karavīru mītnes. Dažas bija mūra, tās bija labākas. Latviešu ģimnāzija, pamatskola un bērnu dārzs bija iekārtotas kādā pusbarakā, kuŗa kādreiz pa daļai bija izdegusi un lāpīta. Ģimnāzijā un pamatskolā par direktoru bija Artūrs Lesnieks — klasiķis un kādreizējais Rīgas klasiskās (1.) ģimnāzijas direktors. Kad jautāju viņam, cik ģimnāzijā skolēnu, viņš atbildēja — 7. Kā skolotāji tur darbojās: Meļķis — liels pianists, Nikolajs Viksniņš — vēsturnieks, dzejnieks Raisters, mācītājs Pavašars, mācītājs Ozols, dāmas — Rinkuse, Pinkule, Bērziņa, Poņemecka un laikam vēl dažas.

Ieradāmie Augustdorfā 1949. g. novembra beigās. Es tur sāku

Ansis Dreimanis *Mana Dzīve*

vidū baltā mētelī
Mirdza Rinkuse

ALG saime 1950.g.

MIRDZA RINKUSA (dz. 1914.g.). Ilggadīga MLĢ latīņu valodas skolotāja (1946. – 1995.g.). Iedzīvina atziņu NON SCHOLAE SED VITAE DISCIMUS, seko skolai pa visām tās mājvietām.

Redaktora intervija ar skolotāju M. Rinkusu

A.K.: Kā Jūs nonācāt pie latīņu valodas?

M.R.: Jau bērnībā latīņu citāti šķita pievilcīgi, tad sāku lasīt grāmatas par vēsturi, tā atklāju latīņu valodu no citas puses. Nekad netiku nožēlojusi savu izvēli, tagad vecumā varu paglābties antīkā pasaulē.

A.K.: Vai Jūs normālos apstākļos būtu studējusi tālāk doktorantūrā?

M.R.: Droši vien, bet materiālu apstākļu dēļ nespēju, bija jāsāk strādāt, Detmoldas jaunizveidotā skola piedāvāja man darbu, un viss pārējais šodien ir arī daļa no MLĢ vēstures.

A.K.: Jautājums attiecībā uz izstādi Rīgā: vai tā vispār ir vajadzīga?

M.R.: (Ar mazu vilcināšanos.) Es domāju, ka varam mierīgi izstādi Rīgā parādīt. Vispirms MLĢ atspulguļo visu trimdas vēsturi, kā mēs mainījāmies paši, ko domājām, ko strādājām, te daudz piemēru, kā tikt ar ievērojamām grūtībām galā. Bet es ceru, ka izstāde būs izlīdzināta, piemēra pēc, es pati nekad nevarēju pieņemt MLĢ apzīmējumu "gaismas pils"... Tas bija pārspilējums, un lietots nevietā. Ēnu arī jau bija reizēm gana.

A.K.: Rinkusas kundze, es ceru, ka jau toreiz šim apzīmējumam nāca līdz labvēlīgi ironisks apakštonis. Bet šodien, kad atskatāmies uz 53 MLĢ izlaidumiem, kas, jūsuprāt, "paliek pāri", kas izdevās, ko MLĢ labu paveica?

M.R.: Atceros allaž skolēnus, kas, pateicoties MLĢ un internātam, ieguva beigšanas apliecību, sevišķi atvases no jauktajām ģimenēm. Un bez šaubām – visi skolēni, visos laikos tika tuvāk savas izcelsmes saknēm. Es nerunāju par nacionālismu, drīzāk par valodu un kultūru. Bez šaubām, tas notika dažādos līmeņos, tā skolēnu daļa, kas to saprata - lai arī viņi vēlāk "kļuva" labi vācieši vai amerikāņi - bagātāka ir tik un tā.

A.K.: Vai atskatoties Jūs esat pārsteigta, ka MLĢ tik ilgi noturējās?

M.R.: Vispār dotajos apstākļos, kad MLĢ vienmēr atradās jaunu grūtību, pat draudu priekšā, ir brīnums, ka mēs noturējāmies. Un ziniet, bija dīvaini, allaž runājām par savu skolu, un daudziem šķita, ja jau pašu

skola, tad katrs drīkst kritizēt. Reizēm pelnīti, bet lielākoties nepelnīti. Daļa no MLĢ brīnuma – pretēji normālām skolām - bija šīs "brīvteļpas", ne vien mācībām, bet arī idejām un izdomai, kā atrisināt krīzes.

A.K.: Cik nozīmīgi bija MLĢ direktori?

M.R.: Kā jau visās skolās – ļoti. Vēlos pieminēt pirmo direktoru Lesnieku, labs latīņu valodas skolotājs, labs organizators. Viņš jau bija atbildīgs, ka ģimnazija Augustdorfā vispār noturējās. LCK bija pret, sūtīja savus bērnus uz Blombergu, tā skola šķita smalkāka, nebija Augustdorfas mūra un koka baraku. Un tad par pēdējo latviešu direktorisi MLĢ: domāju, ka Valda Dreimane-Melngaile bija varbūt visspējīgākā no visiem. Bet katram jau sava stiprā puse. Vai kāds vispār atceras, ka pirmo ziedojumu akciju izdomāja un izveda internāta vadītājs Āboliņš?

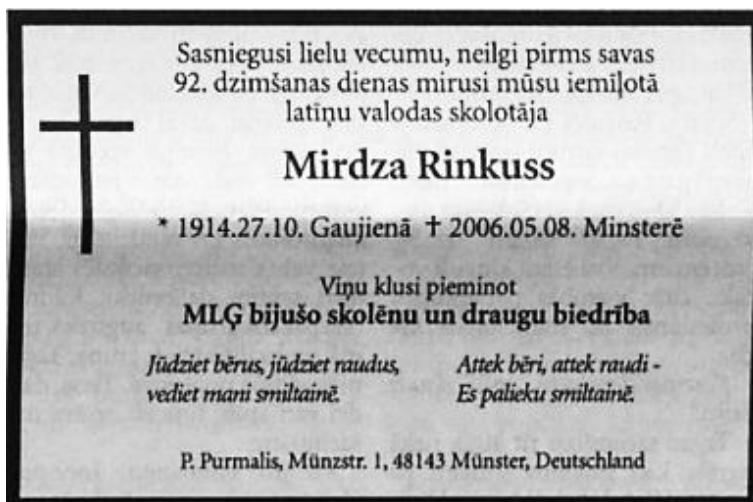
A.K.: Vai Jūs atceraties skolas pirmo "abiturientu"?

M.R.: Ja Jūs domājat Brunī Rubesu, tad mēs esam viņu vēlāk tā kā ievilkuši sarakstos. Viņš jau tikai eksterni nolika latīņu valodas pārbaudījumu. Bija saķīvējies savā skolā, atbrauca, dabūja sevišķu atļauju un pie Lesnieka šo pārbaudījumu nolika. Es biju otra eksaminatore.

A.K.: Interviju nobeidzot, Rinkusas kundze, kuru latīņu citātu Jūs lietotu, sveicot visus bijušos MLĢ skolēnus un visus šodienas Latvijas skolēnus?

M.R.: Carpe diem! (Quintus Horatius Flaccus) Omnia aliena sunt, tempus tantum nostrum est. (Lucius Annaeus Seneca)

Mirdzas Rinkuses piemiņai

Nakti, kad laukā pie ugunsku-
ra svinējām kāda klasesbiedra
jubileju, nomira mūsu bijusī
latīņu valodas skolotāja. Ikkatrs
no Minsteres Latviešu ģimnazi-
jas, aizejot atstāj mīļu piemiņu -
ne tikai ar savu darbu, bet arī ar
raksturu, pieliek spožumu tai
skolai un tam laikam, kad bijām
jauni. Tagad, kad iesirmu galvu
stāvam pie Rinkusītes urnas,
pateiksimies par mantojumu,
kuŗu viņa vairāk vai mazāk ie-
dēstījusi mūsos - savos skolēnos.

“Kas tas bija?” es dzirdu jau-
tājumu.

Nu, saprotams, pirmām kārt-
tām jau iekalt mūsu stūrgalvīga-
jās pierēs latīņu valodu, kuŗas
vērtību un bagātību skolas gados
diez vai apzinājāties. Ak šaus-
mas, kā mēs špikojām un norak-
stījām! Bet pat tad, ja skolotāja to
manīja, aizrādījumi bija savaldī-
gi: “Nu, izbeidziet muļķoša-
nos...” Tad šķita, ka esam noda-

rījuši pāri labam cilvēkam, ne
paši sev. Tas kā kluss pašpārme-
tums bija pelnītais sods.

Cēzara kaŗagājieni, Romas im-
perija, Ovidijs, Horātijs. Iztēlē
uzplaiksnījās antīkā pasaule, ku-
ŗas likumus un tikumus domās
pielāgojām sev. Tieši tas bija bū-
tiskākais, ko saņēmām ceļamai-
zei no skolotājas, - jēgu par la-
tīņu valodu un vērtības, kas bija
viņai tuvas.

Sarunās ar Rinkuss jaunkun-
dzi - garīgums neļāva viņai no-
vecot - saistīja skaidrie vērtējumi
un konsekventās atbildes. Kad
pēdējo reizi - viņas 90 gadu dzi-
mumdiēnā rozēm pilnā istabā
sēdējām kopā, Rinkusīte šķita
gaitā mazliet vecāka, vairāk salī-
kusi un iegājusi sevī. Bet tikpat
moŗa kā vienmēr.

Tāda - savā būtībā nemainīga
un garīga gaišuma apņemta - lai
viņa paliek mūsu atmiņā.

Pēteris Purmalis

Apvienotā Brīvā Latvija un Londonas Avīze
16.06.2006

Vēl par Mirdzu Rinkusi

Pārlasot laikrakstā skolotājas Mirdzas Rinkuses sēru veltījumus, ievēroju, ka viņa pieminēta tikai kā latīņu valodas skolotāja.

Esmu noteikti vecākas paaudzes Rinkusa jaunkundzes audzēkne, jo man viņa bija daudz vairāk nekā tikai latīņu valodas skolotāja. Toreiz, pirms pārcelšanās uz Minsteri, ģimnazija bija Augustdorfas nometnē - skola meža vidū - mūra barakā. Tur mācījos, līdz, nepabeigusi ģimnazijas otro klasi, devos uz caurlaides nometni pie Hamburgas ceļā uz ASV. Tā ceļā devās daudzi mūsu skolēni un arī skolotāji. Tie, kuŗi palika, strādāja dubultu un vēl lielāku slodzi.

Mirdza Rinkuse mums toreiz mācīja - saturieties! - latīņu, angļu, vācu un latviešu valodu un vēsturi. Lai pārliecinātos, ka mana atmiņa mani nemaldina, ieskatījos savās skolas liecībās. Tā tiešām bija, tikai savas atzīmes šeit nepieminēšu, jo tās nebija pārāk

spīdošas, izņemot latviešu valodu.

Atceroties Rinkusiti - viņa bija rāma un pacietīga, kaut gan mēs, kauns atminēties, nebijām pārāk pateicīgi skolēni. Meitenes bija pieklājīgas, bet zēni bez ļaunuma kādreiz viņu nokaitināja gandrīz līdz asarām. Ja bija nesagatavots klases darbs, tad aizbildinājums bija - man jāiet uz nometnes slimnīcu potēties, vai "redziet, skolotāja, kur vanags lido, tieši virs mūsu barakas, - jāiet glābt vistas!". Citreiz brīvdzīvē kāds bija pasūtījis no savas mājas pankūkas. Tās tika ceptas ar novēlošanos un pasniegtas klasei pa vaļēju logu, jau sākoties nākamai stundai. Dzīvojot Anglijā, man nekad nebija īstas izdevības pateikt savai skolotājai paldies par visu doto. To daru tagad, cerot, ka viņa Aizsaulē būs mums piedevusi mūsu jaunības ālēšanas.

Sirsnībā savu skolotāju
atceroties,

Sarmīte Janovskis-
Ērenpreiss